

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСП «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ЗУНУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВСП «ФКЕПТ ЗУНУ»
Василь МАРТИНЮК
2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Основи правознавства»

Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма: «Фінанси. банківська справа та страхування»

Циклова комісія юридичних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практичні семінарські	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Всього годин	Екзамен / залік
Денна	II	3	-	30	-	60	90	Залік

Тернопіль – 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування, затвердженої Педагогічною радою ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ» 27 червня 2023 р.

Робоча програма складена викладачами Багрій І.П., Бутрин-Бока Н.С.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії юридичних дисциплін

Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Голова циклової комісії

Ірина БАГРІЙ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА»

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Змістових модулів - 2	Галузь знань: 07 Управління адміністрування та	Нормативна
Індивідуальне завдання – написання рефератів	Спеціальність – <i>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</i> Освітньо-професійний ступінь: Фаховий молодший бакалавр	Рік підготовки: 2
Загальна кількість годин – 90 год.		Семестр: 3
		Лекції: -
		Практичні заняття: 30 год.
		Самостійна робота: 60 год.
		Індивідуальні завдання: -
Вид контролю: залік		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни «Основи правознавства»: сформувати у студентів систему знань з теорії держави і права та його провідних галузей, правового регулювання економіки, юридичного забезпечення господарської діяльності. **Завдання вивчення дисципліни «Основи правознавства»:**

- 1) ознайомлення студентів із загальнотеоретичними правовими поняттями та категоріями;
- 2) одержання знань про права, свободи і обов'язки громадян та їх закріплення в законодавстві, функції Президента України, повноваження Верховної Ради України, компетенцію Кабінету Міністрів України, завдання судової влади та інші питання конституційного права України;
- 3) опанування загальних положень про суб'єктів, об'єкти та зміст цивільних правовідносин, положень про право власності, правочини, зобов'язання, цивільноправову відповідальність, основ спадкового права;
- 4) вивчення положень про трудові правовідносини, трудовий, колективний договір, працевлаштування громадян, правила внутрішнього трудового розпорядку тощо;
- 5) засвоєння основ соціального законодавства;
- 6) забезпечення належного рівня знань щодо сімейного права, взаємних прав та обов'язків подружжя, батьків та дітей;
- 7) оволодіння найважливішими категоріями і поняттями адміністративного права;
- 8) вивчення основних принципів та понять кримінального права;
- 9) формування навичок застосовувати набуті теоретичні знання на практиці, з метою забезпечення та захисту своїх прав та законних інтересів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**

:

- загальнотеоретичні правові поняття та категорії;
- структуру права та законодавства;
- форму держави (устрою, режиму, правління);
- види суб'єктів цивільних відносин;
- підстави виникнення, зміни та припинення правових відносин;
- правові механізми регулювання і забезпечення трудових відносин та порядок розгляду спорів, що виникають між суб'єктами трудових відносин;
- основні поняття адміністративного, сімейного, кримінального, міжнародного та інших галузей права;
- порядок правового захисту фізичних та юридичних осіб.

вміти:

- володіти загальнотеоретичними поняттями і категоріями і вміти їх використовувати;
- творчо підходити до складних, суперечливих проблем сучасної соціальної дійсності;
- використовувати правові процедури захисту прав і свобод людини на практиці;
- орієнтуватися в системі чинного законодавства;
- розмежовувати правові й не правові відносини у суспільстві;

- характеризувати і тлумачити норми права, нормативно-правові акти;
- аналізувати сучасні проблеми розвитку суспільства і виробляти власну життєву позицію;
- творчо самовиражатись і стверджувати себе у суспільстві.

Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

Результати навчання:

РН 01. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України. РН 02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль № 1. Поняття і сутність держави і права. Реалізація прав громадян у цивільному, трудовому, та конституційному праві.

Тема 1. Основи теорії держави і права

Походження держави. Теорії її виникнення. Поняття держави та її ознаки. Ознаки, що відрізняють державну організацію від організації влади в первісному суспільстві. Функції держави. Форма держави. Правова держава та громадянське суспільство.

Поняття права та його ознаки. Місце і роль права в системі соціальних норм. Джерела (форми) права. Нормативно-правовий акт, його види. Система права і система законодавства. Правові відносини, їх поняття, види та структура.

Правопорушення, поняття, склад, види. Юридична відповідальність, поняття, мета, види, підстави притягнення і звільнення.

Тема 2. Конституційне право

Конституційне право - провідна галузь національного права України. Історичні передумови розвитку конституційного процесу в Україні.

Конституція України – Основний закон держави. Характеристика загальних засад конституційного ладу України. Конституційні права, свободи та обов'язки людини та громадянина України, гарантії їх дотримання. Громадянство України.

Конституційне регулювання виборів та референдумів як форм прямої демократії. Верховна Рада - єдиний орган законодавчої влади. Конституційний статус Президента України, його соціально-політичне значення. Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади.

Місцеве самоврядування. Територіальний устрій України.

Тема 3. Цивільне право

Поняття, система, джерела цивільного права. Цивільно-правові відносини, їх види, підстави виникнення та припинення. Громадяни як суб'єкти цивільного права. Правоздатність і дієздатність громадян: виникнення, зміст і припинення, випадки обмеження. Визнання громадянина недієздатним. Поняття та ознаки юридичної особи. Правоздатність юридичної особи. Об'єкти цивільних правовідносин.

Поняття власності і права власності. Зміст та форми права власності. Набуття і припинення права власності. Право спільної власності. Захист права власності.

Зобов'язання. Підстави і порядок виникнення зобов'язань. Договір, як підстава виникнення зобов'язань. Виконання зобов'язань. Відповідальність за невиконання зобов'язань. Припинення зобов'язань. Окремі види цивільних договорів їх характеристика. Позадоговірні зобов'язання. Поняття та види. Спадкове право. Поняття і підстави спадкування. Спадкування за заповітом, спадкування за законом.

Тема 4. Трудове право

Поняття, принципи, джерела трудового права. Трудові правовідносини. Колективні договори і угоди. Поняття, форма, строки, зміст та порядок укладення трудового договору. Контрактна форма трудового договору. Забезпечення зайнятості працівників. Трудова книжка.

Правове регулювання робочого часу. Види робочого часу, його облік. Надурочні роботи, чергування. Правове регулювання часу відпочинку. Види часу відпочинку, робота у вихідні, святкові дні. Поняття, види, порядок надання відпустки.

Припинення трудових правовідносин.

Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Види дисциплінарних стягнень, порядок їх накладання і зняття. Матеріальна відповідальність.

Порядок розгляду індивідуальних та колективних трудових спорів.

Змістовний модуль № 2. Загальна характеристика правового регулювання сімейних, адміністративних, кримінальних правовідносин.

Тема 5. Сімейне право

Поняття, предмет та принципи сімейного права. Загальна характеристика Сімейного кодексу України. Основні завдання сімейного законодавства.

Поняття шлюбу і сім'ї за сімейним законодавством. Умови і порядок укладання шлюбу. Обставини, що перешкоджають укладенню шлюбу. Шлюбний договір: порядок його укладення та предмет правового регулювання. Підстави та порядок припинення шлюбу. Особливості визнання шлюбу недійсним.

Майнові права та обов'язки подружжя. Поняття спільної сумісної власності. Роздільне майно подружжя. Особисті права та обов'язки подружжя. Взаємні права та обов'язки батьків і дітей.

Позбавлення батьківських прав. Аліментні зобов'язання. Опіка і піклування. Патронат над дітьми. Усиновлення (удочеріння).

Тема 6. Адміністративне право

Адміністративне право України: поняття, предмет і методи правового регулювання. Джерела адміністративного права. Адміністративні правовідносини, їх зміст та суб'єкти.

Державне управління як об'єкт адміністративного права. Державна служба. Державні службовці, їх види. Права та обов'язки державного службовця.

Адміністративна відповідальність: поняття та особливості. Адміністративне правопорушення (проступок) та його ознаки. Види адміністративних правопорушень. Поняття та види адміністративних стягнень, порядок їх накладення. Особливості та порядок притягнення до адміністративної відповідальності неповнолітніх. Адміністративне судочинство (адміністративна юстиція).

Тема 7. Кримінальне право

Поняття, предмет, завдання та система кримінального права. Загальна характеристика Кримінального Кодексу України. Поняття і ознаки злочину. Обставини, що виключають злочинність діяння. Склад злочину.

Стадії вчинення злочину. Співучасть у вчиненні злочину. Кримінальна відповідальність та її ознаки.

Кримінальне покарання та його види. Призначення покарання. Звільнення від покарання та його відбуття. Система кримінальних покарань України.

Тема 8. Міжнародне право

Поняття, сутність та принципи міжнародного права. Види джерел міжнародного права, їх загальний зміст. Поділ міжнародного права на публічне та приватне.

Суб'єкти міжнародного права. Правовий статус суб'єктів міжнародних відносин. Правовий статус іноземців в Україні, їхні право- та дієздатність. Тлумачення та кваліфікація норм міжнародного права. Основні питання правового статусу громадян України за кордоном.

Право міжнародних договорів. Конституція та закони України про міжнародні договори. Сфера дії міжнародного права щодо застосування його норм.

Відповідальність в міжнародному праві. Види правопорушень, що тягнуть за собою міжнародно-правову відповідальність.

Міжнародний захист прав людини та напрямки розвитку міжнародного гуманітарного права.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин			
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	<i>Змістовний модуль № 1. Поняття і сутність держави і права. Реалізація прав громадян у цивільному, трудовому, конституційному праві.</i>				
	Тема 1. Основи теорії держави і права		4	7	
	Тема 2. Конституційне право		4	7	
	Тема 3. Цивільне право		4	7	
	Тема 4. Трудове право		4	7	
2.	<i>Змістовний модуль № 2. Загальна характеристика правового регулювання сімейних, адміністративних, кримінальних правовідносин.</i>				
	Тема 5. Сімейне право		4	7	
	Тема 6. Адміністративне право		4	8	
	Тема 7. Кримінальне право		4	8	
	Тема 8. Міжнародне право		2	9	
	ВСЬОГО:	90	30	60	

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми
1	Основи теорії держави і права
2	Конституційне право
3	Цивільне право
4	Трудове право
5	Сімейне право
6	Адміністративне право
7	Кримінальне право
8	Міжнародне право

Тема 1. Основи теорії держави і права

1. Основні теорії походження держави.
2. Поняття держави та основні ознаки держави.
3. Визначення форми держави. Характеристика форм державного правління, державного устрою та державного режиму.
4. Поняття функцій держави.
5. Джерела (форми) права. Поняття нормативно-правового акту.
6. Поняття закону та види законів. Структура правової норми.
7. Поняття системи права та правової системи. Їх співвідношення. Система законодавства.
8. Поняття і види систематизації нормативно-правових актів.
9. Поняття, ознаки та причини правопорушення. Юридична відповідальність.
10. Поняття, основні принципи та ознаки правової держави.

Тема 2. Конституційне право

1. Загальна характеристика Конституції України.
2. Виборча система України. Референдум.
3. Правовий статус та повноваження ВРУ.
4. Президент України, його повноваження.
5. Кабінет Міністрів України: склад, порядок формування, повноваження. Місцеві органи виконавчої влади.
6. Конституційні права та свободи людини та громадянина.
7. Конституційні обов'язки людини та громадянина.
8. Поняття громадянства. Набуття і припинення громадянства України.

Тема № 3. Цивільне право

1. Загальна характеристика цивільного права та цивільного законодавства.
2. Поняття правосуб'єктності фізичних осіб.
3. Юридичні особи як суб'єкти правовідносин, їх види.
4. Поняття права власності за законодавством України. Форми права власності, їхня характеристика. Захист права власності.
5. Поняття та види правочинів.
6. Поняття і види договорів. Укладення, зміна та розірвання договору.
7. Поняття та особливості цивільно-правової відповідальності.
8. Загальна характеристика спадкового права.

Тема №4. Трудове право

1. Характеристика трудового законодавства.
2. Поняття і значення трудового договору. Види трудових договорів.
3. Поняття, зміст і форма трудового договору. Контракт.
4. Поняття робочого часу, види та облік робочого часу та їх характеристика.
5. Поняття і види часу відпочинку.
6. Поняття, значення та правове регулювання дисципліни праці та внутрішнього трудового розпорядку.

7. Підстави і умови дисциплінарної відповідальності працівників та її види. Види дисциплінарних стягнень та порядок їх накладання.

Тема №5. Сімейне право

1. Поняття та джерела сімейного права в Україні.
2. Поняття шлюбу, умови та порядок його укладання. Шлюбний договір.
3. Підстави та порядок припинення шлюбу та визнання його недійсним.
4. Майнові права подружжя. Спільна сумісна власність.
5. Взаємні права та обов'язки батьків і дітей. Позбавлення батьківських прав.
6. Поняття опіки та піклування. Усиновлення.
7. Патронат над дітьми.

Тема №6. Адміністративне право

1. Поняття та предмет адміністративного права як галузі права. Метод адміністративно-правового регулювання.
2. Загальна характеристика та основні завдання Кодексу про адміністративні правопорушення.
3. Поняття та ознаки адміністративного проступку (правопорушення), його види.
4. Склад адміністративного правопорушення.
5. Поняття та особливості адміністративної відповідальності.
6. Поняття та види адміністративних стягнень.
7. Адміністративне судочинство (адміністративна юстиція).

Тема №7. Кримінальне право

1. Поняття та предмет кримінального права.
2. Характеристика Кримінального кодексу України.
3. Поняття, ознаки злочину. Обставини, що виключають злочинність діяння.
4. Склад злочину.
5. Стадії вчинення злочину.
6. Співучасть у вчиненні злочину.
7. Поняття та види кримінальних покарань.

Тема №8. Міжнародне право

1. Поняття, предмет і система міжнародного права.
2. Види джерел міжнародного права.
3. Суб'єкти міжнародного права та їх правовий статус.
4. Тлумачення та кваліфікація норм міжнародного права.
5. Принципи міжнародних відносин.
6. Правовий статус іноземців в Україні.
7. Правовий статус громадян України за кордоном.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми
1	Закономірності виникнення держави і права
2	Класифікація держав за їхньою формою
3	Характеристика держав, які існували на території сучасної України
4	Поняття, ознаки та принципи права
5	Характеристика законодавства, його система
6	Мета і форми систематизації нормативно-правових актів
7	Загальна характеристика основних галузей права України
8	Головні напрямки формування правової держави в Україні
9	Поняття, причини і види правопорушень та види юридичної відповідальності
10	Конституція України – Основний Закон держави
11	Поняття громадянства України. Набуття і припинення громадянства України
12	Конституційні права та свободи людини і громадянина
13	Характеристика конституційних обов'язків людини і громадянина
14	Міжнародні стандарти у галузі прав людини
15	Засади виборчого права та види виборчих систем. Поняття референдуму і види референдумів в Україні
16	Конституційні принципи поділу державної влади
17	Система органів державної влади за Конституцією України
18	Особисті немайнові права громадян та їх захист
19	Характеристика права власності та його конституційний захист. Форми та види власності
20	Поняття правочину і цивільно-правового договору
21	Загальна характеристика трудового законодавства
22	Характеристика і класифікація джерел міжнародно-правового регулювання праці
23	Перспективи розвитку трудового права України: загальні напрямки і тенденції
24	Поняття, ознаки, види та стадії вчинення злочинів
25	Співучасть у вчиненні злочину. Добровільна відмова від доведення злочину до кінця
26	Види кримінальних покарань, їх застосування
27	Поняття неосудності. Кримінальна відповідальність неповнолітніх
28	Види господарських договорів, порядок їх укладання та правове забезпечення
29	Поняття та види адміністративних стягнень
30	Міжнародний захист прав людини та напрямки розвитку міжнародного гуманітарного права

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ:

Індивідуальне завдання є видом поза аудиторної індивідуальної роботи студента, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і є окремим заліковим модулем з дисципліни.

Керівник курсу призначає кожному студенту відповідний варіант реферату відповідно до затвердженого переліку.

Індивідуальне завдання (написання реферату) із дисципліни «Право» складається із: Теоретичної частини (написання наукової роботи у формі реферату).

Завдання для теоретичної частини:

1. Скласти план викладу теоретичної частини теми
2. Здійснити підбір літератури та нормативно - правових актів по темі
3. Відповідно до плану розкрити тему
4. До теоретичної частини додати папку із фотокопіями літератури та нормативно - правових актів по темі.

1. Сучасні теорії виникнення держави і права.
2. Громадянське суспільство та правова держава, особливості їх взаємодії.
3. Розвиток конституційного процесу в Україні.
4. Права людини та громадянина в Конституції України.
5. Сучасні міжнародно-правові стандарти в галузі прав людини.
6. Основні форми здійснення народного суверенітету в Україні.
7. Виборча система та виборчий процес в Україні.
8. Учасники цивільних правовідносин: їх правовий статус.
9. Майнові та особисті (немайнові) права громадян: концептуальні засади правового регулювання.
10. Поняття і види правочинів. Поняття і класифікація цивільних договорів.
11. Сфера та особливості застосування інституту цивільно-правової відповідальності.
12. Контракт - як нова модель регулювання трудових відносин.
13. Підстави та умови дисциплінарної відповідальності.
14. Підстави та умови матеріальної відповідальності працівників.
15. Становлення та розвиток права соціального забезпечення України
16. Пенсійне право як складова права соціального забезпечення України.
17. Суб'єкти, об'єкти і зміст пенсійних правовідносин.
18. Пенсійний фонд України, порядок його формування та використання.
19. Законодавство України про загальнообов'язкове соціальне страхування та його завдання.
20. Місце фінансового права в системі права України.
21. Бюджетні правовідносини та їх властивості.
22. Правовий статус та завдання державних службовців
23. Національний банк, його функції та роль в регулюванні економіки.

24. Організація і структура комерційного банку.
25. Сфера застосування шлюбного договору, його зміст.
26. Взаємні права та обов'язки батьків та дітей.
27. Опіка та піклування як правові форми виховання та піклування. Патронат.
28. Міжнародні стандарти у галузі охорони сім'ї та дитинства.
29. Види та характеристика форм державного управління.
30. Правові основи організації державної служби в Україні.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі вивчення дисципліни «Основи правознавства» використовуються наступні методи навчання студента:

- ✓ Словесні (пояснення, лекція, інструктаж).
- ✓ Наочні (ілюстрація, плакат, схема, мультимедійні файли).
- ✓ Практичні (самостійна робота на занятті та позааудиторна діяльність, виконання індивідуальних завдань, розв'язування практичних задач і/або тестових завдань, написання рефератів, методи опитування, тестування, ділові ігри тощо).

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточне тестування та опитування, підсумкове тестування по кожній рубіжній атестації, директорська контрольна робота.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- ✓ Тексти лекцій.
- ✓ Завдання для практичних завдань.
- ✓ Завдання для самостійної роботи та методичні вказівки до їх виконання.
- ✓ Тести для перевірки знань студентів.
- ✓ Роздатковий матеріал.
- ✓ Засоби діагностики знань студентів.
- ✓ Критерії оцінювання знань студентів.
- ✓ Наочні посібники.
- ✓ Презентаційні матеріали.
- ✓ Електронні посібники.
- ✓ Наукова та навчальна література, наукові публікації, нормативні акти, зразки документів.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. із змінами ВВР, 2014, № 11, ст. 143 // ВВР України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. // ВВР України. 1990. № 31. Ст. 429.

3. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17 листопада 2011 р. № 4061-VI // ВВР України. 2016. № 22. Ст.794.
4. Про вибори Президента України: Закон України від 18 березня 2004 р. № 1630-IV // ВВР України. 2016. № 4. Ст. 44.
5. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. // ВВР України. 2016. № 9. Ст. 93.
6. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 10 жовтня 2010 р. // ВВР України. 2016. № 5. Ст. 50.
7. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 10. Ст. 108.
8. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9 квітня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 10. Ст. 108.
9. Про громадські об'єднання : Закон України від 4 липня 2013 р. // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 2. Ст. 17.
10. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 4. Ст. 44.
11. Про прокуратуру: Закон України від 5 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 11. Ст. 128.
12. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 5. Ст. 50.
13. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 7 липня 2010 // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 5. Ст. 50.
14. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 2014. № 14. Ст. 2056.
15. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України 10 лютого 2010 року // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 7. – Ст. 63.
16. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року. Із змінами та доповненнями // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
17. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. № 2947-III. Із змінами та доповненнями // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2947-16>
18. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. Із змінами та доповненнями // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-16>
19. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. Із змінами та доповненнями // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-16>
18. Килимник І.І. Правознавство: навч. посіб. Харків : ХНУМГ, 2014. 308 с.
URL:<http://eprints.kname.edu.ua/35077/1/%282013%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.%2028%D0%9D%20%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%20%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87.%20%D0%BF%D0%BE%D1%81.%29.pdf>
19. Основи публічного права України : навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. к.ю.н., проф. А.Ю. Олійника, к.ю.н., доц. М.І. Кагадія. К. : КНУТД ; Дніпро : Ліра ЛТД, 2017. 448 с.
20. Макарчук В. В. Поняття правового статусу правоохоронних органів // Правові горизонти. 2020. №23. С. 90-94. DOI: <http://www.doi.org/10.21272/legalhorizons.2020.i23.p90>

21. Росавицький О.О. Генезис інституту місцевого самоврядування в Україні: історичний аналіз. Юридичний науковий електронний журнал. 2019. №3. С. 32-34
12. Росавицький О. О. Історичні аспекти формування поняття корупції. Матеріали Всеукраїнської науковопрактичної конференції «Актуальні питання запобігання і протидії корупції» (БНАУ, 19 жовтня 2019 р.). Біла Церква, 2019. С. 44-46.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Верховна Рада України — [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
2. Президент України — [http:// www.president.gov.ua](http://www.president.gov.ua)
3. Кабінет Міністрів України — [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
4. Конституційний суд України — [http:// www.ccu.gov.ua](http://www.ccu.gov.ua)
5. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини — [http:// www.ombudsman.gov.ua](http://www.ombudsman.gov.ua)

13. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ:

Підсумковий бал (за 100 – бальною шкалою) з дисципліни «Основи правознавства» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту (%):

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (директорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за творче завдання та поточне опитування)
30%	40%	30%

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A(відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84	добре	C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатнє)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно	F (незадовільно без можливості повторного складання)